

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiuntur ...

Axel, Johannes Honorius van

Coloniae Agrippinae, 1656

De Solutionibus. Titulus XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61552)

hoc tit. c. nulli de reb. eccl. non alien. De serviana, & quasi serviana, quæ dantur creditori tractatur in Instit. Imper. tit. de action. §. item serviana, & pignoratitia actione quæ datur debitori soluto debito pro repetitione rei oppignorata in Instrum. Imper. tit. quib. mod. re contrah. oblig. §. fin. In simplici obligatione facta per clericos non veniunt fructus & beneficiorum suorum; ita quod fructus debeant creditoribus applicari, nisi in utilitatem ecclesiæ debitum esset contractum; sed ad solutionem debitorum per eos contractorum possunt capi in causam iudicati: c. pervenit, & ibi Innoc. in verb. redditibus Host. n. 7. & Can. de fideiuss. Rot. decis. u-nica de solut. in antiq. Pignus & non recipit divisionem inter hæredes, licet inter eos actio personalis quæ sita ex lege duodecim tabularum pro portionibus scindatur, l. 1. & 2. C. si unus ex plur. her. cred. vel deb. port. suam deb. sol. vel acc. & unus non potest in solidum pro toto credito conveniri, etiam si alter cohæres non esset solvendo, Greg. 15. accis. 442. & ibi add. allegat. Gomez. de individ. tom. 2. c. 10. sub num. 3. vers. & procedit etiam si l. pacto, & ibi gloss. 1. C. de pact. l. 3. ff. famil. hercisc. ibi, ut quis totum solui debeat l. ea qua C. famil. hercisc. & ibi gloss. mag. l. 1. & l. pro hæreditariis C. de hered. act. & ibi gl. mag. ponit aliquot fallent. & DD. l. 1. C. si cert. pet. l. 1. C. de ann. & trib. lib. 10. Vnde si creditor decedat relictis pluribus hæredibus, & uni hæredum solvatur pro parte sua, pignus non liberatur, sed in solidum cuique tenetur, & possunt reliqui hæredes totum fundum vendere oblato debitori eo, quod cohæreditorum solvit, l. solutum §. si creditori ff. de pignor. act. et si unus ex pluribus hæredibus debitoris portionem suam solverit, tamen tota respignori data venire poterit, l. si necessaria §. si unus ff. de pign. act. l. quando l. unus

C. de distract. pign. & unus hæredum debitoris pignora possidens in solidum convenitur, & non pro portione hæreditaria, l. fin. C. si unus ex pluribus hæred. quia actio hypothecaria est realis.

De Fideiussoribus.

Titulus XXII.

SVMMARIA.

- 1 Videantur instit. imperiales hoc tit.
- 2 Prohibetur clericis & religiosis ne ecclesiam sibi commissam pro alienis debitis gravent.

DICTVM est de pignoribus, quæ dantur, aut constituuntur ut creditori saluum sit suum creditum, nunc dicendum est de fideiussoribus, qui pro alienis debitis intercedunt de quibus vide Instit. Imper. hoc eod. tit. Prohibetur clericis & religiosis, ne ecclesiam sibi commissam pro alienis debitis gravent, si secus fecerint ecclesia ad solutionem talium debitorum non tenetur, & clericus ipso iure est suspensus ab administratione spiritualium & temporalium, ac ecclesiam indemnem reddere tenetur, c. si quorundam de solut. Religiosus vero graviori disciplinæ subijcitur, c. penult. h. t.

De Solutionibus.

Titulus XXIII.

SVMMARIA.

- 1 Soluisse dicitur non tantum is qui pecuniam numeravit verum omnis qui obligatione qua tenebatur liberatus est.

2 Creditor non cogitur recipere principale debitum nisi accessorio oblato.

OBLIGATIONES de quibus dictum est solutionibus tolluntur, *Inst. quib. mod. toll. oblig. in princ.* Ideo subnectit hanc rubricam; Dicitur $\dagger$ solvisse is, non tantum, qui pecuniam numeravit, verum omnis omnino, qui obligatione, qua tenebatur, liberatus est, *l. 4. §. condemnatum, vers. solvisse ff. de re jud. per alios modos*, quibus tollitur obligatio notatos in *Inst. Imper. tit. quib. mod. toll. obligat. ad quem me remitto*, quando unum debitum est principale & aliud accessorium quiaervis accessorium est illiquidum non cogitur $\dagger$ creditor recipere principale, nisi accessorio oblato, *las. in l. quidam existimaverunt sub num. 6. in 3. limit. vers. 2. intellige. Alex. num. 8. ff. si cert. per. & ibidem DD. per l. tutor §. Lucius ff. de usur. approb. à Rot. Cas. de us. 8. n. 8. & 9. de restit. spol.*

De Donationibus.

Titulus XXIV.

SUMMARIA.

- 1 Clerici res ecclesie donare non possunt.
- 2 Ut donatio teneat duo copulative requirantur, ut fiat in casu licito, & si excedat summam præfixitam quod servetur solemnitas requisita.
- 3 Præfata non requiruntur in casibus in quibus tutor dare potest, aut quando donat aliquid de redditibus ecclesie.
- 4 Clericis interdicitur ne studeant consanguineos familiaresve suos ex redditibus ecclesie augere.
- 5 Donatio inter vivos in dubio præsumitur.
- 6 Donatio ob bene merita censetur facta ex causa onerosa.

7 Interpretatio in contractibus plena in testamento plenior, in beneficiis & donationibus plenissima est adhibenda.

8 Clausula, concedimus vobis illam ecclesiam, explicatur.

9 Donata res ecclesie sub modo irrevocabiliter fit ecclesie, nisi in contractu sit expressum quod modo cessante debeat revocari.

10 Donatio facta alicui pro se & descendenti- bus ex suo corpore natis, moriente ultimo ex descendenti- bus non revertitur ad donantem sed transit ad hæredes extraneos donatarii.

11 Donator de evictione non tenetur.

CLERICI super rebus Ecclesie sibi commissæ contractus inire possunt, ut dictum est, eas vero $\dagger$ donare non possunt regulariter, quia rerum ecclesiasticarum sunt procuratores & non domini, conditionem ecclesie meliorare possunt, deteriorẽ facere non debent, *c. 2. hoc tit.* Ut donatio $\dagger$ teneat duo copulative requiruntur ut fiat in casu licito, puta ecclesie vel loco religioso, *Clem. 2. de reb. eccl. non alien. c. pastoralis, & c. seq. hoc tit. c. si episcopus unam, 12. quest. 2. vel pro redemptione captivorum, vel alimonia pauperum, c. aurum 12. quest. 2. cap. 3. & ibi gloss. fin. hoc tit. & si excedat summam à canonibus præfixitam, c. apostolica in fin. hoc tit. c. si quis 3. c. si quis 12. quest. 2. vel potius considerata qualitate & quantitate rei donatæ & loci consuetudine, c. ceterum, & ibi Anch. in 4. nor. Pan. sub numer. 1. & 3. & Can. hoc tit. quod servetur solemnitas debita: c. sine exceptione c. si episcopus unam 12. quest. 2. dictum est supra de reb. eccl. non alien. altero deficiente donatio est ipso jure nulla: c. 2. & ibi Pan. num. 5. & Anch. in c. apostolica num. 7. hoc tit. utroque interveniente valet donatio, & si est gravosa multã ecclesie, revocabitur*